

Tilsynsrapport over abortsamrådenes virksomhed i Grønland i perioden 1. august – 31. december 2025

Abortankenævnet

GRØNLAND

13. september 2026

Tilsynsrapport over abortsamrådenes virksomhed i Grønland i perioden 1. august – 31. december 2025

Abortankenævnet

A. Abortankenævnets tilsynskompetence

Abortankenævnet for Grønland fører i medfør af Lov nr. 232 af 12. juni 1975 for Grønland om svangerskabsafbrydelse tilsyn med abortsamrådenes virksomhed i Grønland for at sikre en vis ensartethed i afgørelserne om abort. Abortankenævnet har udover tilsynsforpligtelsen mulighed for at følge med i antallet af tilladelser og afslag på abort i de forskellige distrikter.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er ressortansvarlige for lovgivningen på abortområdet i Grønland og dermed også tilsynet med at lovens bestemmelser følges.

Abortankenævnet for Grønland fører tilsyn med abortsamrådene efter "Procedure for aborttilsyn i Grønland" fastsat af Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 2. oktober 2024.

B. Afgørelsesgrundlag

1. Abortankenævnet anmoder halvårligt Landslægen om at fremsende $\frac{1}{4}$ af de indberettede samrådsafgørelser vedr. abort, som landslægen har modtaget fra de lokale abortsamråd inden for de seneste 6 måneder fra anmodningstidspunktet.
2. Foruden den halvårige gennemgang af samrådsafgørelserne kan Abortankenævnet pålægge samrådene at indsende sager til gennemsyn i ankenævnet enten løbende eller i nærmere angivne sager.
3. Abortankenævnet kan herudover bede samrådene indsende oplysninger om antallet af behandlede sager og typen af disse.

Abortsamrådene behandler alene sager, hvor en gravid ønsker abort efter udløbet af 12. graviditetsuge.

C. Tilsynsperioden 1. august– 31. december 2025

I overensstemmelse med punkt. 1 i "Procedure for Aborttilsyn i Grønland" har Abortankenævnet den 2. januar 2026 anmodet Landslægen om at fremsende samtlige samrådsafgørelser for perioden 1. august – 31. december 2025. Samrådsafgørelserne er modtaget af Abortankenævnet den 9. april 2026.

D. Tilsynsomfanget

Formanden for Abortankenævnet har vurderet, at også det 3. tilsyn skal udføres som de to første systematiske tilsyn efter "Procedure for Aborttilsyn i Grønland" således, at samtlige sager behandlet i samrådene i perioden 1. august – 31. december 2025 indkaldes til gennemsyn.

Abortankenævnet har modtaget 17 samrådsafgørelser for perioden 1. august – 31. december 2025. Efter modtagelsen af de anonymiserede sager har Abortankenævnet givet sagerne nye tilsynsnumre: TS25/1 – TS25/17.

E. En overordnet beskrivelse af de 17 modtagne samrådsafgørelser fra tilsynsperioden

Abortankenævnet har modtaget 17 samrådsafgørelser fra tilsynsperioden. De 17 sager er et udtryk for samtlige samrådsafgørelser fra perioden 1. august – 31. december 2025.

De 17 sager fordeler sig geografisk således:

- 11 fra Nuuk
- 1 fra Østgrønland (Tasiilaq)
- 3 fra Nordgrønland
- 1 fra Midtgrønland
- 1 fra Sydgrønland

Af de 17 sager har samrådene i 16 tilfælde givet tilladelse til senabort.

For de 17 sager bemærker Abortankenævnet overordnet set, at ankenævnets henstilling til samrådene i 2023 om altid at anvende det af Landslægen udarbejdede standardskema for samrådsafgørelse nu for 2. tilsyn i træk er fulgt, hvilket i sig selv sikrer en mere ensartet praksis for samrådenes arbejde.

F. En vurdering af om samrådsafgørelserne er truffet i overensstemmelse med gældende ret, praksisbestemte formkrav og relevant dokumentation

Abortankenævnet finder, at 12 sager (cirka 70%) i enhver henseende lever op til gældende ret, praksisbestemte formkrav og relevant dokumentation.

- Af disse 12 sager er 9 fra Nuuk, 1 fra Tasiilaq, 1 fra Aasiaat og 1 fra Qaqortoq.

Abortankenævnet finder, at de resterende 5 sager (cirka 30%) i større eller mindre grad ikke lever op til gældende ret, praksis bestemte formkrav og relevant dokumentation.

Fejlene i disse sager er imidlertid forskellige, og på den baggrund har Abortankenævnet foretaget en nærmere inddeling af sagerne med fejl nedenfor.

F1 Samrådsafgørelser med væsentlige fejl

2 samrådsafgørelser fra tilsynsperioden 01. august - 31. december 2025 indeholder umiddelbart væsentlige fejl.

TS25/3 har slet ingen begrundelse for sin afgørelse og mangler en underskrift fra et samrådsmedlem. Denne afgørelse er således åbenbart i strid med § 7, stk. 1 og 2 i cirkulære om behandlingen af sager om svangerskabsafbrydelse i Grønland, som både kræver medlemmernes underskrift men også særligt fordrer en angivelse af hjemlen for indgrebet.

TS25/3 bærer derudover, gennem forskellige afkrydsninger, præg af en vis form for manglende forståelse for blanketten.

TS25/4 har en uacceptabel svag begrundelse for indgrebet, ligesom afgørelsen mangler oplysninger om patientens svangerskabsuge på indgrebstidspunktet. Derudover ligner det, at denne afgørelse er truffet af kun 2 medlemmer og ikke de lovpligtige 3 medlemmer, jf. § 4 i lov om svangerskabsafbrydelse for Grønland. I hvert fald har alene 2 medlemmer underskrevet afgørelsen.

Abortankenævnet finder i konsekvens heraf, at de behandlende samråd har begået væsentlige sagsbehandlingsfejl i disse sager.

Abortankenævnet udtaler for disse 2 sager:

Et enigt Abortankenævn finder, at samrådene i disse sager har begået væsentlige sagsbehandlingsfejl, og Abortankenævnet udtaler i den forbindelse, at samrådenes behandling af sagerne må anses for yderst kritisabel.

Landslægen henstilles til at tage kontakt til de pågældende samråd for dels at udtale ankenævnets kritik og dels for at sikre en fremtidig forståelse for dokumentationskravene ved samrådenes virksomhed.

F.2. Samrådsafgørelser med mindre fejl

3 sager indeholder umiddelbart klare typer af fejl, som dog ikke kan kategoriseres som væsentlige.

I 2 sager, TS25/5 og TS25/6, består fejlene i, at de angivne begrundelser efter deres karakter og formulering ikke umiddelbart har en sådan vægt, at de (alene) er egnede til at opveje den forøgede helbredsmaessige risiko, som en senabort indebærer, jf. § 3, stk. 2 i lov om svangerskabsafbrydelse for Grønland.

I 1 sag, TS25/2, består fejlen alene i, at samrådet ikke viser i hvilken svangerskabsuge patienten befandt sig på tidspunktet for indgrebet.

Abortankenævnet finder i konsekvens heraf, at de behandlende samråd har begået sagsbehandlingsfejl i disse sager.

Abortankenævnet udtaler for disse 3 sager:

Et enigt Abortankenævn finder, at samrådene i disse sager har begået sagsbehandlingsfejl, og Abortankenævnet udtaler i den forbindelse, at samrådenes behandling af sagerne må anses for kritisabel.

Landslægen henstilles til at tage kontakt til de pågældende samråd for dels at udtale ankenævnets kritik og dels for at sikre en fremtidig forståelse for dokumentationskravene ved samrådenes virksomhed.

G. Konklusion

Abortankenævnet finder, at en fejlratio på cirka 30% af sagerne (5 sager) fortsat er høj. I tilsynsrapporten fra oktober måned 2025 viste fejlratio dog cirka 37% og i maj måned 2025 cirka 40%.

H. Opfølgning på tidligere tilsynsrapport

Landslægeembedet har siden forrige tilsyn afholdt møder med Sundhedsledelsen, hvor Abortankenævnets kritik er blevet videregivet. Endvidere har Landslægeembedet udarbejdet en vejledning, der tydeliggør reglerne i loven om svangerskabsafbrydelser, herunder de specifikke krav til samrådsbehandling.

Abortankenævnet har på den baggrund tillid til, at fejlratio på sigt vil falde yderligere.